

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

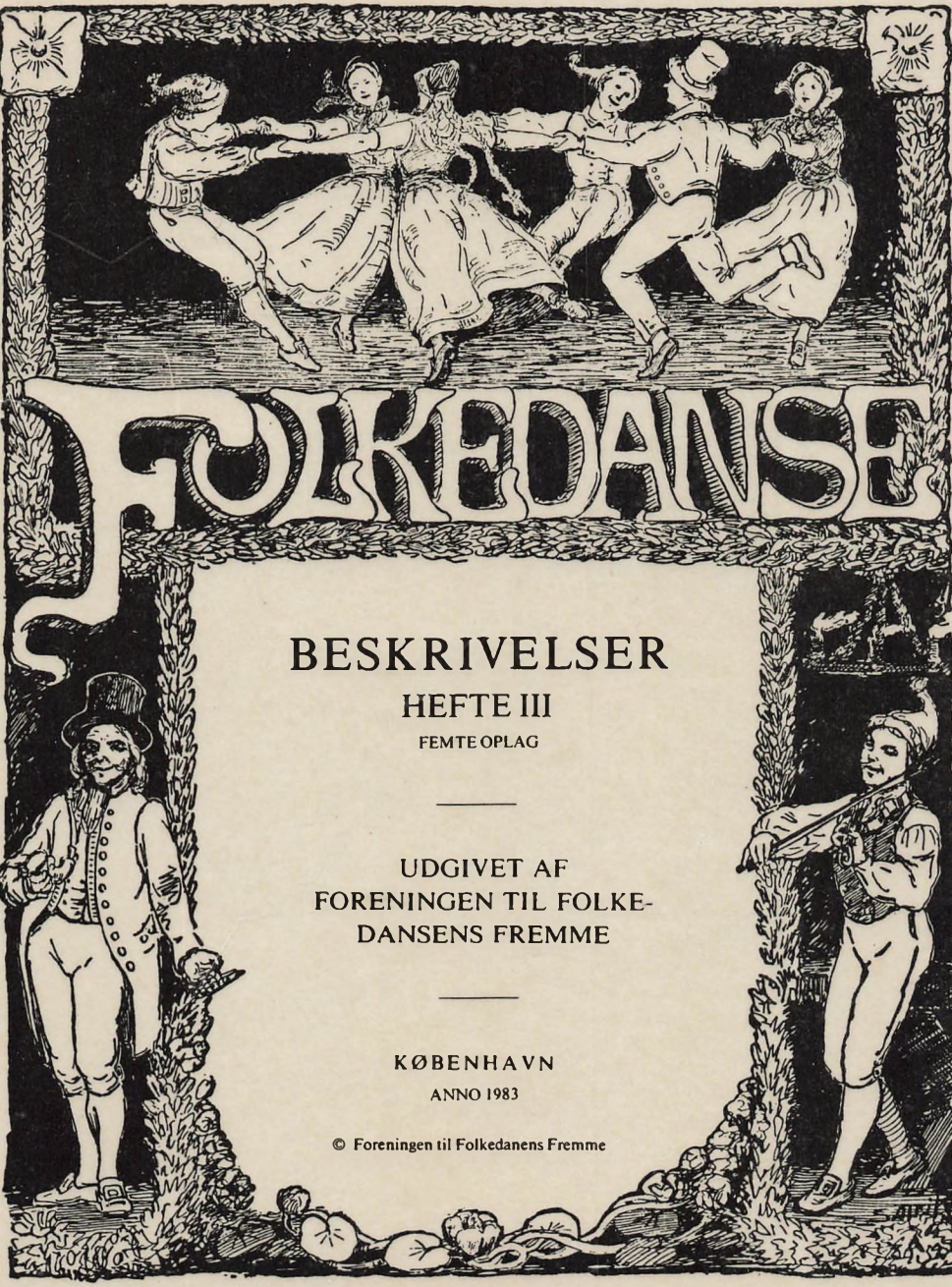
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

BESKRIVELSER

HEFTE III

FEMTE OPLAG

UDGIVET AF
FORENINGEN TIL FOLKE-
DANSENS FREMME

KØBENHAVN
ANNO 1983

© Foreningen til Folkedanens Fremme

I HOVEDKOMMISSION: DANSKE BOGHANDLERES KOMMISSIONSANSTALT

BESKRIVELSE

AF

GAMLE DANSKE FOLKE DANSE

III. HEFTE

UDGIVET AF FORENINGEN TIL FOLKEDANSENS FREMME

KØBENHAVN

ANNO 1983

© SIGURD OLRIK

© Copyright by
Foreningen til Folkedansens Fremme.

Foreningen til Folkedansens Fremme udsender hermed beskrivelseshefte III i 5. oplag. For at lette arbejdet for lederne er de enkelte dansebeskrivelser omarbejdet i lighed med egnshefterne.

Melodierne til dansene findes i de af foreningen udgivne musikhæfter.

For godt samarbejde ved gennemgangen af dette –5. oplag– retter vi en særlig tak til Arne Bech, Holstebro.

Foreningen til Folkedansens Fremme.

INDLEDNING

Musikkens repriseinddeling angives ved begyndelsen af beskrivelsen.

Tallene i parenteserne angiver nummeret på den eller de takter, der svarer til den foregående del af beskrivelsen. Musikken er forsynet med tilsvarende taktinddeling.

Fronten benævnes den side af salen, hvor musikken er.

Opstilling er den stilling, man indtager ved dansens begyndelse.

Rækkeopstilling. Damer og herrer står på hver sin side, damerne til venstre, herrerne til højre, set fra fronten. Første par står nærmest fronten.

Omvendt rækkeopstilling. Som rækkeopstilling, dog damerne til højre, herrerne til venstre, set fra fronten.

Kvadrille består af 4 par. 1. og 2. par står henholdsvis med ryg og ansigt mod fronten, 3. par til højre, 4. par til venstre for 1.

Hånden. Hvor ikke andet udtrykkeligt er bemærket, er håndstillingen fri.

Trin og fatninger beskrives i »Vejledning for ledere i folkedans«.

DANSE

Tospring.

Egnen ved Tarm.

Musikhefte III, nr. 1.

Dansedes på brylluppers andendag, hvor man drog fra gård til gård og blev trakteret. Gamle og unge stillede sig op i en lang række, hånd i hånd, forrest på venstre fløj en ældre mand med bruden (ofte sognets betydeligste mand, evt. brudens far), derefter brudgommen, så de øvrige, og sidst de unge.

Opstilling: Hånd i hånd på en række, ikke nødvendigvis i par (med hængende arme).

1 Alle sætter v. fod 1 skridt til venstre og h. fod bag v., atter v. fod
2 1 skridt til v. og h. svinges lidt hen foran venstre med hælhævning på v. fod.
3 Højre fod sættes nu i gulvet ved siden af v., og v. svinges lidt hen foran højre med hælhævning på h. fod.

Samtidig med de 3 trin svinges armene i takt 3 gange frem og tilbage (små bevægelser).

4 Nu forfra på v. fod til v. side osv.

Dansen kan også danses til modsat side.

Tre Trins Hopsa.

Hindsholm.

Musikhefte III, nr. 2.

Opstilling: Parvis med alm. fatning.

Trinene kan tælles således: en-hop-hop-og.

1 Parret sætter forreste fod (h.v. – d.h.) lidt frem og gør samtidig 2 små hop på denne fod, idet de drejer ½ omgang ret om.
2 Derefter sættes bageste fod (h.h. – d.v.) i og 2 små hop på denne, atter ½ omdrejning ret om.

Således fortsættes dansen, som er livlig og med små hop. Den ledige fod strækkes frem.

Melodien spilles efterhånden hurtigere og hurtigere.

Hopgesvejs.

Hindsholm.

Musikhefte III, nr. 3.

Opstilling: Parvis med alm. fatning.

1 a) Med et lille hop krydser herren v. fod ind foran h. og danser et lille polkatrin, idet parret drejer ½ omgang ret om; damen gør det samme, men begynder med h. fod.

2 Ovenstående gentages, men med modsat fod.

3–4 Gentages.

5–8 Gentages 2 gange.

1–8 a) Gentages.

|:9–12:| b) 8 almindelige polkatrin.

Dansen fortsættes efter behag.

Hukgestok.

Hindsholm.

Musikhefte III, nr. 4.

Opstilling: Parvis med alm. fatning.

Trin: Hopsatrin og »hoptrin« (som alm. hoptrin, men med 2 hop efter hinanden: gå-hop-hop).

1 1 »hoptrin« fremad på udvendig fod.

2 1 »hoptrin« fremad på indvendig fod.

3–4 2 hopsatrin 1 omgang ret om.

5–8 Gentag 1–4.

9–16 Gentag 2 gange.

|:17–24:| Gentag 4 gange.

Dansen fortsættes efter behag.

De Kikkenæs Pigers Polka.

Hindsholm.

Musikhefte III, nr. 5.

Opstilling: Parvis med alm. fatning.

Trin: Polkatrin.

1 1 polkatrin ret om, idet herren løfter venstre hånd, damen højre, og de knipser med fingrene.

2 1 polkatrin ret om, herren fatter damen om livet med venstre, løfter højre hånd og knipser. Damen lægger højre hånd på herrens venstre skulder, løfter venstre hånd og knipser.

3–4 2 polkatrin ret om, almindelig fatning.
5–8 Gentages.
1–8 Gentages 2 gange.
|:9–16:| Gentages 4 gange.
|:17–24:| Gentages 4 gange.
Dansen fortsættes efter behag.

Sønderhoning.

Fanø.

Musikhefte III, nr. 6.

Opstilling: Parvis. Herren holder m. højre hånd over damens venstre håndryg. Armene frit hængende, eller som i ældre tid, underarmen vandret. Herrens underarm hvilende på damens.
Trin: Gangtrin og sønderhoningtrin.
Sønderhoningtrin danses med en tretælling:
Herren:

1 Venstre fod sættes skråt frem til venstre og samtidig drejes 1/4 omgang ret om.
2 Der drejes nu 1/2 omgang ret om, og højre fod sættes lidt ved siden af venstre fod med en lille bøjning i knæene (vægten lægges på *begge* fødder).
3 Nu drejes 1/4 omgang ret om, og højre fod sættes lidt frem – igen en lille bøjning i knæene.

Damen:

1 Fødderne samles.
2 Højre fod sættes frem, og samtidig drejes 1/4 omgang ret om med en lille bøjning i knæene.
3 Under 1/2 omdrejning ret om sættes venstre fod et langt skridt fremad – der drejes igen 1/4 omgang ret om, og man er nu klar til at begynde forfra ved at samle fødderne. Herren har altså bøjning i knæene på 2 og 3, damen kun på 2.

Skønt musikken står i 2/4 takt, bruges der altså en tretælling til udførelsen af trinnet, og der danses derfor 5 sønderhoningtrin i 8 takter. Man kan begynde og afslutte omdansningen, når man vil. Dansen skal gå jævnt, sejgt og duvende, uden nogen pludselig ændring i bevægelseshastigheden. Ved promenaden skal der begyndes med udvendig fod. Så har man straks det rette forhold ved fodskiftet i sønderhoningtrinnet.

a) Parret går modsols i salen, almindeligvis i 8 takter. – Undertiden kunne damen på de 2 sidste takter (4 trin) gå 1 omgang modsols om herren.

b) Herren fører damens v. hånd om på hendes ryg. Damen lægger sin h. hånd på herrens venstre skulderblad, hvorefter herren fatter damens v. hånd med egen venstre.
Med denne fatning danses der ret om med sønderhoningtrin.
Uddrag af et gammelt brev fra N. Th. Brinch, med beskrivelse af dansens karakter:
Det er vel de færreste, som er klar over, at sønderhodansen symboliserer sejlskibsfarten og har tradition. Jeg skal herved forsøge at illustrere det for Dem.
Når herren tager damen i hånden og går rundt på gulvet, så er de to en enhed og repræsenterer et sejlskib, som sejler rumskøds eller for god vind. Damen skal helst gå et par tommer foran herren i ydercirklen; når herren så svinger med hånden, og de danser rundt bryst mod bryst, så kaldes det for, at de går over stag, et udtryk for et sejlskib, som vender.
Dansen i hvingelen, som den kaldes, skal danses med synk i knæene (man skal ikke gå rundt), den symboliserer et skib i søgang, kan bedst danses efter de gamle dansemelodier.

Fannikedans.

Fanø.

Musikhefte III, nr. 8.

Optilling: Parvis. Damen har herren om livet med v. arm. Herren har damens h. hånd i egen v. og h. arm om damens liv.

1–7 Parret danser avet om, idet herren drejer sig på stedet baglæns med 14 løbende trin (hver gang han flytter højre fod, svippes venstre lidt ud til siden, for derefter at sættes ved siden af højre fod), medens damen løber forlæns uden om ham med lange spring.

8 Herren slipper damen med h. hånd, og damen slipper herren med v. hånd, så de et kort nu svinger ud fra hinanden, idet herren træder lidt tilbage på højre fod og sætter venstre løst til, mens damen træder tilbage på højre fod og derefter frem på venstre, hvorefter de tager sønderhoningfatning

|:9–16:| og danser rundt med 10 sønderhoningtrin.

Til andre melodier end den anførte kan trinantallet være anderledes såvel i fannikeomdansningen som sønderhoningomdansningen.

Knurrifas.

Han Herred.

Musikhefte III, nr. 9.

Opstilling: Parvis almindelig enhåndsfatning.

Trin: Chassé- og polkatrin.

1–4 Herren danser lige fremad med 4 chassés (beg. med v. fod), samtidig danser damen fremad med 4 polkatrin (beg. med h. fod), idet hun drejer sig medsols (h. om) under herrens løftede arm.

5–6 Parret danser nu med alm. fatning 1 omgang ret om med 2 polkatrin,

7 hvorefter der gøres 1 hop på bageste fod og forreste strækkes frem, derefter 1 hop på forreste fod og bageste strækkes tilbage.

8 Med bibeholdelse af alm. fatning danses nu 1 chassé lige fremad (h. beg. med v., d. med h. fod).

Under dansen kommer man altså til at benytte forreste fod i 3 takter lige efter hinanden, nemlig i sidste halvdel af takt 7, begyndelsen af takt 8, og når dansen begynder forfra.

Dansen fortsættes efter behag.

Pariserpolka.

Østjylland.

Musikhefte III, nr. 10.

Opstilling: Parvis almindelig enhåndsfatning, herren med venstre tommel i ærmegabet, damen med højre hånd i siden.

Trin: Chassé- og polkatrin.

1–7 a) Parret danser fremad med 7 chassés, idet de i 1. chassé begynder med udvendig fod, de sammenfattede hænder føres bagud (bøjede arme), så herre og dame får front imod hinanden. 2. chassé begynder med indvendig fod og hænderne føres fremad, så herre og dame får ryggen til hinanden osv.

8 De sammenfattede hænder føres nu frem, og parret vender sig med et hop på begge fødder (cirka 1 fodlængde mellem fødderne), så de står med ryggen mod hinanden, igen et lille hop på begge fødder, hænderne føres tilbage, og parret har atter front mod hinanden.

1–8 a) gentages.

9–10 b) Med drejning 1/4 omgang modsols danser parret 1 chassé til højre (beg. med højre fod), damen mod, herren fra midten, hvorefter venstre fod krydses lidt frem foran højre, idet hælene hæves og sænkes (croissé).

11–12 9–10 gentages, men til venstre.

13–16 b) gentages.

9–16 c) Damen danser nu baglæns og herren forlæns med 8 chassés; de holder hinanden i h. hånd under 1. chassé, i v. under 2. chassé og skifter så fremdeles; hænderne holdes i *skulderhøjde* – »spille med guldæbler« (små bevægelser).

17 d) Almindelig fatning, 1 polkatrin ret om.

18 Herren sætter h. og damen v. hæl i gulvet, fører derefter foden tilbage og sætter tåen i gulvet.

19 Et polkatrin ret om.

20 Herren v. og damen h. hæl og tå i gulvet.

21–24 d) gentages.

17–24 e) Med appel på forreste fod danses 8 polkatrin avet om, men modsols i salen.

Dansen fortsættes efter behag.

Kæppedansen.

Brønderslevegnen.

Musikhefte III, nr. 30.

Opstilling: 2 karle med tohåndsfatning.

Trin: Galloptrin og hoptrin.

1–16 a) 16 galloptrin ret om.

17–32 b) Med front mod hinanden gøres et lille hop på venstre fod. Samtidig svinges højre ben højt op mens der klappes under det. Igen et hop på venstre, og der klappes over hovedet, idet højre fod sættes til gulvet.

Derefter det samme på modsat fod osv. – i alt 16 gange.

Dansen fortsættes efter behag.

I *Salling* kendtes en »Kæppedans«, der dansedes til melodien »Den Gang jeg drog afsted«. Her synes hver karl at have danset for sig. Karlen holder en kæp i hver hånd, og alt imens han danser baglæns med hoptrin, slår han kæppene sammen [1]) foran sig, [2]) under venstre ben, [3]) foran sig, [4]) under højre ben, [5]) foran sig, [6]) bag ryggen med spidserne vendt mod gulvet, [7]) foran sig og [8]) støder endelig begge kæppe mod loftet.

Fra *Himmerland* kendes den i musikhefte III, nr. 11 udgivne melodi til »Stokkemarchen«, men hvorledes dansen var her, vides ikke.

Ved *Lønstrup* dansedes den til en lille melodistump (|:1–8:| |:9–16:|) i 2/4 takt på den måde, at to karle først tog hinanden i hænderne (eller om livet?) og dansede hopsa eller totrin (|:1–8:|), hvorpå de klappede i hænderne som ovenfor beskrevet (|:9–16:|); derpå dansede de igen rundt med hinanden (|:1–8:|) for nu med en kæp i hver hånd at danse på lignende måde som i kæppedansen fra Salling. At dansen her var en udholdenhedsdans fremgår af, at det fortælles, at medens den ene karl måtte standse, holdt den anden karl endnu ud en stund, idet han alene fortsatte med at danse og svinge kæppene.

Tørvedans.

Roskildeegnen.

Musikhefte III, nr. 12 spilles i stigende tempo.

Opstilling: I en række på gulvet lægges 3 tørv med omtrent 2 alens mellemrum. 3 karle på række efter hinanden for enden af tørverækken med front mod denne.

Trin: Løbetrin.

Karlene løber efter hinanden ind mellem tørvene.

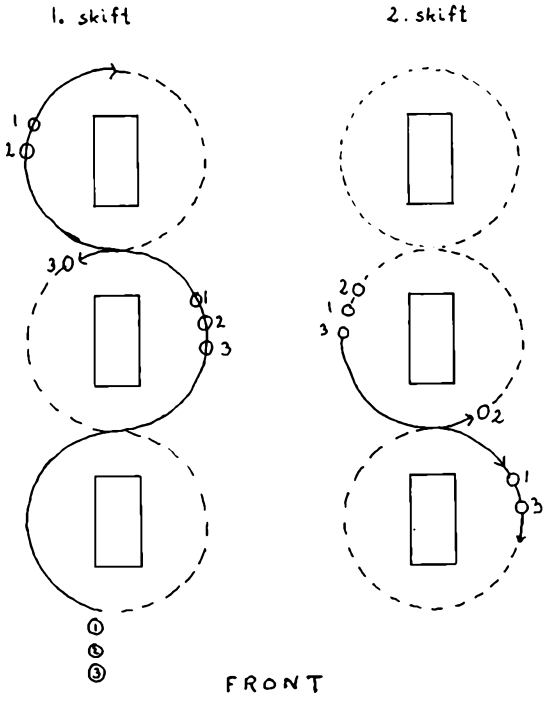
Den forreste karl løber i en bugtet linie, begyndende venstre om den første tørv, drejer helt uden om den sidste og løber tilbage mellem tørvene i en bugtet linie, modsat den på udvejen fulgte.

Mellemste karl følger lige bagefter.

Bageste karl skal altid dreje helt rundt om den midterste tørv, så snart han har gjort det, bliver han forreste karl og indhentes af de to andre.

Han, der før var mellemste, er nu bageste karl, og skal altså dreje helt uden om den midterste tørv, første gang han kommer til den (på tilbagevejen) osv.

Bevægelse ses af figuren:

Den, der løb forkert eller rørte en af tørvene, skulle give brændevin, og hvis der dansedes af flere hold, kunne dansen bruges som kappestrid, idet taberholdet måtte give brændevin.

Totur.

Han Herred.

Musikhefte III, nr. 13.

Opstilling: 2 par over for hinanden.

Trin: Hoptrin og trippetrin. (Herren sætter m. appel venstre fod lidt til venstre og derefter – uden først at flytte den tilbage – et langt skridt til venstre, derpå sætter han højre fod hen til venstre med en hælhævning og -sænkning. Nu med appel højre fod lidt til højre, et langt skridt til højre, venstre fod hen til den med hælhævning og -sænkning. Damen danser på tilsvarende måde, begyndende med højre fod).

1–4 1. Tur a) »Stort hjul« (kreds) medsols. 8 hoptrin.
1–4 »Stort hjul« (kreds) modsols. 8 hoptrin.
5 b) Herren tager tohåndsfatning med egen dame, og de danser 1 trippetrin ind mod det andet par (h. beg. med v., d. med h. fod.).
6 Derefter 1 trippetrin tilbage til egen plads (h. beg. med h., d. med v. fod).
7–8 Ovenstående gentages.
5–6 Herren tager nu tohåndsfatning med fremmed dame og de danser 1 trippetrin ud til siden og tilbage til plads.
7–8 Ovenstående gentages.
Afd. b) er ens i alle turene.
|:1–4:| 2. Tur a) Sving med egen danser, alm. fatning, med- og modsols. 16 hoptrin.
3. Tur a) Enhåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur a) Tohåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
5. Tur a) Kreds med livfatning med- og modsols. 16 hoptrin.
|:1–4:| Dansen slutter med »stort hjul« med- og modsols. 16 hoptrin.

Tretur.

Han Herred.

Musikhefte III, nr. 14.

Opstilling: 2 par over for hinanden.
Trin: Hoptrin, trippetrin (se Totur) og gangtrin.

1–8 1. Tur a) »Stort hjul« (kreds) medsols. 8 hoptrin.
1–8 »Stort hjul« (kreds) modsols. 8 hoptrin.
9–16 b) Herren tager tohåndsfatning med egen dame, og de danser trippetrin mod det andet par og tilbage igen 2 gange.
9–16 Herren tager nu tohåndsfatning med fremmed dame og de danser trippetrin ud til siden og tilbage igen 2 gange.
17–20 c) »Ståkæde«: Herren giver h. hånd til egen dame, og de går forbi hinanden med 2 meget langsomme gangtrin (kun et trin i 2 takter), men beholder hinanden i hånden.
21–24 Alle giver fremmed danser v. hånd. Kredsen er sluttet, og alle står afventende; lille appel på den sidste *tone*.

17–24 Herren slipper nu egen dame, og man fortsætter kæden som første gang. Parrene har skiftet plads efter hver tur.

Afd. b) og c) er ens i alle turene.

|:1–8:| 2. Tur a) Sving med egen danser, alm. fatning, med- og modsols. 16 hoptrin.
3. Tur a) Enhåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur a) Tohåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
5. Tur a) Kreds med livfatning med- og modsols. 16 hoptrin.
|:1–8:| Dansen slutter med »stort hjul« med- og modsols. 16 hoptrin.

Firetur.

Han Herred.

Musikhefte III, nr. 15.

Opstilling: 2 par over for hinanden.
Trin: Hoptrin, trippetrin (se Totur), gangtrin og valsetrin.

1–8 1. Tur a) »Stort hjul« (kreds) medsols. 8 hoptrin.
1–8 »Stort hjul« (kreds) modsols. 8 hoptrin.
|:9–16:| b) Trippetrin med egen og med fremmed danser, 8 trin i alt.
|:17–24:| c) Ståkæde som i Tretur.
|:25–32:| d) Parvis vals med alm. fatning, rundt i kreds efter hinanden, 2½ omgang, 16 trin. Parrene slutter på egne pladser.

Afd. b), c) og d) er ens i alle turene.

|:1–8:| 2. Tur a) Sving med egen danser, alm. fatning, med- og modsols. 16 hoptrin.
3. Tur a) Enhåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur a) Tohåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
5. Tur a) Kreds med livfatning med- og modsols. 16 hoptrin.
|:1–8:| Dansen slutter med »stort hjul« med- og modsols. 16 hoptrin.

Femtur.

Han Herred.

Musikhefte III, nr. 16.

Opstilling: 2 par over for hinanden.
Trin: Hoptrin, trippetrin (se Totur), valsetrin og gangtrin.

1–8 1. Tur a) »Stort hjul« (kreds) medsols. 8 hoptrin.
1–8 »Stort hjul« (kreds) modsols. 8 hoptrin.
|:9–16:| b) Trippetrin med egen og med fremmed danser, 8 trin i alt.
17–24 c) De 2 par danner kreds, og kredsen valser uden omdrejning ned ad gulvet. Det ene par danser forlæns (1. par), beg. med v. fod, det andet par danser baglæns (2. par), beg. med h. fod. 8 små valsetrin.
17–24 Kredsen valser, stadig uden omdrejning, tilbage igen med 8 små valsetrin.
25–32 d) Kreds modsols med 8 sejge hoptrin (begynd m. venstre fod).
25–32 Ståkæde, som beskrevet i Tretur. Gangtrin.
33–40 e) Parvis vals med alm. fatning, rundt i kreds efter hinanden 2½ omgang, 16 trin. Parrene slutter på egne pladser.
Afd. b), c), d) og e) er ens i alle turene.
|:1–8:| 2. Tur a) Sving med egen danser, alm. fatning, med- og modsols. 16 hoptrin.
3. Tur a) Enhåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur a) Tohåndsmølle med- og modsols. 16 hoptrin.
5. Tur a) Kreds med livfatning med- og modsols. 16 hoptrin.
|:1–8:| Dansen slutter med »stort hjul« med- og modsols. 16 hoptrin.

Trenderup.

Han Herred.

Musikhefte III, nr. 17.

Opstilling: 4 par i kvadrille.

Trin: Valsetrin. Appel ved begyndelsen og midt i afd. a).

1–8 1. Tur a) Stor kreds medsols. 8 valsetrin.

1–8 Stor kreds modsols. 8 valsetrin.

9–12 b) Herrerne danser med et klap i egne hænder for om fremmed dame og stiller sig, idet de drejer sig v. omkring, ind ved hendes v. side. 4 valsetrin.

13–16 ⎫
9–12 ⎭ Alle 4 damer danser v. enhåndsmølle 1 omgang rundt modsols og standser ud for egen plads. 8 valsetrin (begynd m. højre fod), og giver højre hånd til den herre, der står på hendes plads. De danser med enhåndsfatning medsols, damerne ud på plads, herrerne over foran egen dame, 4 valsetrin.

|:17–24:| c) Alm. fatning med egen danser og parvis vals i kredsen. 16 valsetrin.

Afdeling b) og c) er ens i alle turene.

|:1–8:| 2. Tur a) Stor kreds med- og modsols. 16 valsetrin.

3. Tur a) Enhånds damemølle med- og modsols. 16 valsetrin.

4. Tur a) Enhånds herremølle med- og modsols. 16 valsetrin.

5. Tur a) Tohånds damemølle med- og modsols. 16 valsetrin.

6. Tur a) Tohånds herremølle med- og modsols. 16 valsetrin.

7. Tur a) Damekreds med livfatning med- og modsols. 16 valsetrin.

8. Tur a) Herrekreds med livfatning med- og modsols. 16 valsetrin.

|:1–8:| Dansen slutter med stor kreds med- og modsols. 16 valsetrin.

Hoftur.

Thy.

Musikhefte III, nr. 18.

Opstilling: 4 par i kvadrille.

Trin: Hoptrin, trippetrin (se Totur, Han Herred), polkatrin og totrin. Appel ved begyndelsen og midt i afd. a).

1–8 1. Tur a) »Stort hjul« (kreds) medsols. 8 hoptrin.

1–8 »Stort hjul« (kreds) modsols. 8 hoptrin.

9–12 b) 1. og 2. par tager tohåndsfatning med egen danser og danser imod hinanden med 1 trippetrin og derefter fra hinanden med 1 trippetrin.
13–16 Trippetrinene gentages.
17–20 1. og 2. par tager almindelig fatning med modst. danser, 4 polkatrin i kreds, ½ omgang modsols.
21–24 Derefter med livfatning 8 totrin videre i kredsen til egen plads.
9–24 3. og 4. par gentager ovenstående.
Afdeling b) er ens i alle turene.

|:1–8:| 2. Tur a) »Stort hjul« med- og modsols. 16 Hoptrin.
3. Tur a) Enhånds damemølle med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur a) Enhånds herremølle med- og modsols. 16 hoptrin.
5. Tur a) Tohånds damemølle med- og modsols. 16 hoptrin.
6. Tur a) Tohånds herremølle med- og modsols. 16 hoptrin.
7. Tur a) Damekreds, livfatning, med- og modsols. 16 hoptrin.
8. Tur a) Herrekreds, livfatning, med- og modsols. 16 hoptrin.
|:1–8:| Dansen slutter med »stort hjul« med- og modsols. 16 hoptrin.

Svingkontra.

Blåvand.

Musikhefte III, nr. 19.

Opstilling: 4 par i kvadrille.

Trin: Hoptrin, sejge, næsten uden hop, gangtrin og tyrolertrin og hopsatrin.

I denne dans begynder alle turene med stor kreds (afd. a), og variationen ligger i afd. e).

1–8 1. Tur a) Stor kreds medsols. 8 hoptrin.
1–8 Stor kreds modsols. 8 hoptrin.
9–16 b) 1. og 2. par kreds 1 omgang medsols. 8 hoptrin.
9–16 Med 1 appel tager herrerne alm. fatning med modstående damer og svinger dem rundt på damernes plads. De to damer ender midt i kvadrillen ryg mod ryg, medens herrerne bliver stående ude på modsat plads. 8 hoptrin.
|:17–24:| 3. og 4. par gentager ovenstående.
25–32 c) Alle 4 herrer danser ½ omgang modsols uden om damerne til egen plads. 8 hoptrin.

25–32 Herrerne tager v. armkrog med egne damer, og der dannes en mølle. Damerne har den ledige h. hånd i siden, og de 4 albuer støder sammen. Møllen danser nu en hel omgang rundt medsols (herrerne baglæns). 8 hoptrin.

1–2 d) Med bibeholdelse af den v. armkrog drejer alle 4 par ½ omgang rundt på stedet medsols, 2 hoptrin (alle baglæns), så herrerne nu kommer ind til midten og tager mølle med h. hånd.

3–8 Møllen drejer derpå ½ omgang medsols (damerne baglæns), 6 hoptrin.

1–2 Igen parvis ½ omdrejning på stedet medsols, 2 hoptrin (alle baglæns), så damerne danner mølle med h. hånd.

3–8 Møllen drejer atter ½ omgang medsols (herrerne baglæns), 6 hoptrin.

|:9–16:| e) Omdansning på stedet med ryggreb med- og modsols. 16 hoptrin. (Højre side til egen danser).
Afd. a), b), c) og d) er ens i alle turene.

|:9–16:| 2. Tur e) Enhånds damemølle med- og modsols. 16 hoptrin.
3. Tur e) Enhånds herremølle med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur e) Tohånds damemølle med- og modsols. 16 hoptrin.
5. Tur e) Tohånds herremølle med- og modsols. 16 hoptrin.
6. Tur e) »Gåsegang« med- og modsols. 16 gangtrin. Klap i hænderne.
7. Tur e) Tyrolerhopsa parvis ud i salen. Hermed slutter dansen.

Det blaa Flag.

Amager.

Musikhefte III, nr. 20.

Opstilling: 4 par i kvadrille.
Trin: Hurretrin, polkatrin og hopsatrin.

1–8 1. Tur a) Stor kreds medsols. 16 små hurretrin. 1 omgang.

9–16 b) 1. og 2. par tager forlæns korsgreb og danser (drejende modsols) medsols forbi hinanden til modsat plads og hjem, 8 polkatrin.

17–20 Alle 4 par, vendt mod egen danser, 3 appeller og 3 klap i egne hænder.

21–26 Hvert par danser nu hver for sig med hænderne i siden hopsa uden om hinanden (ret om og modsols med 6 små hopsatrin, næsten uden hop).

9–16 3. og 4. par gentager ovenstående.

17–26 Alle gør appel, klapper og danser hopsa omkring egne dansere med hænderne i siden.
Afd. b) er ens i alle turene.

1–8 2., 3. og 4. Tur a) Parvis omdansning, alm. fatning, medsols. 16 hurretrin.

5., 7., 9. Tur a) Damekreds med livfatning, medsols. Herrerne klapper. 16 hurretrin.

6. Tur a) Højre enhånds herremølle medsols. 16 hurretrin.

8. Tur a) Herremølle med korsgreb medsols. 16 hurretrin. (Modstående herrer tager forlæns korsgreb).

10. Tur a) Herrekreds med livfatning medsols. 16 hurretrin.

1–8 Dansen slutter med stor kreds medsols. 16 hurretrin.

Otte Mands Reel.

Roskildeegnen.

Musikhefte III, nr. 21 eller 22.

Opstilling: 4 par i kvadrille.

Trin: Løbetrin, chassé, gangtrin og hurretrin.

1–8 1. Tur a) Stor kreds 2 omgange medsols. 32 små baglæns løbetrin, de dansende (med venstre side mod midten) holder h. hånd foran sig og v. hånd bag sig.

9–10 b) 1. og 2. par danser imod hinanden med 1 chassé, beg. med h. fod, giver modstående danser h. hånd og går forbi hinanden (så langt, at armene strækkes), idet de sætter v. fod et lille skridt frem, drejer lidt h. om, krydser forom og sætter højre tånæse i gulvet (croisé).

11–12 Stadig beholdende hinanden i højre hånd danser de to par med ½ omdrejning medsols til egen plads, 1 chassé – 1 gangtrin – 1 croisé.

13–16 Gentages.

9–16 3. og 4. par gentager ovenstående.

c) »Den ny kæde« (alle beg. m. højre fod).

1 Med tohåndsfatning (bøjede arme) drejer parrene ¾ omgang medsols, så damerne slutter i kredsens midte, ryg mod ryg, – 2 gangtrin.

2	Damerne medsols 2 gangtrin til møde med modstående herre. Herrerne samtidig udenom, modsols, til møde med modstående dame.
3	Tohåndsfatning med den modstående danser, drejning ¾omgang medsols – 2 gangtrin (damerne igen i midten).
4	Atter damerne med- og herrerne modsols til modsatte pladser – 2 gangtrin.
5–8	Fortsættes på tilsvarende måde til egen plads. Afd. b) og c) er ens i alle turene.
1–8	2., 4. og 6. Tur a) Damekreds med livfatning medsols. 16 hurretrin.
	3. og 5. Tur a) Herrekreds med livfatning medsols. 16 hurretrin.
	7. Tur a) Herremølle medsols, hver herre fatter om modstående herres højre tommel og tager med venstre hånd undergreb om den foranstående herres højre albue. 16 hurretrin.
	8. Tur a) Stor kreds medsols. 32 baglæns løbetrin.
1–8	Dansen slutter med omdansning på stedet med egen danser. 16 hurretrin.

Okseko.

Samsø.

Musikhefte I, nr. 21 (Oxekow).

Opstilling: 4 par i kvadrille.

Trin: Hoptrin, gangtrin og totrin.

|:1–4:|	1. Tur a) Stor kreds medsols. 16 hoptrin.
5–6	b) 1. og 3. par bytter plads, 3. par port. 4 hoptrin.
7–8	Vending (herren højre, damen venstre omkring), tilbage til egne pladser, 4 hoptrin, 1. par port.
5–8	2. og 4. par danser på tilsvarende måde; 1. gang danner 4. par, 2. gang 2. par port.
|:9–12:|	c) Alle 4 damer stiller sig i kvadrillens midte med ryggen mod hinanden; herrerne går medsols uden om damerne, 1 omgang med klap på hvert trin, og slutter foran egen dame, 16 gangtrin.
|:13–16:|	d) Kæde 1 omgang. 16 hoptrin.
|:17–20:|	e) Parvis livfatning kredsen rundt, 16 totrin. Afd. b), c), d) og e) er ens i alle turene.

|:1–4:| 2. Tur a) Enhånds med egen danser med- og modsols. 16 hoptrin.
3. Tur a) Tohånds med egen danser med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur a) Ryggreb med egen danser medsols. 16 hoptrin.
5. Tur a) Enhånds herremølle medsols. 16 hoptrin.
6. Tur a) Enhånds damemølle medsols. 16 hoptrin.
7. Tur a) Tohånds herremølle medsols. 16 hoptrin.
8. Tur a) Tohånds damemølle medsols. 16 hoptrin.
9. Tur a) Herrekreds medsols. 16 hoptrin.
10. Tur a) Damekreds medsols. 16 hoptrin.
|:1–4:| Dansen slutter med stor kreds medsols. 16 hoptrin.

Kræn Gaades Firtur.

Hadsundegnen.

Musikhefte III, nr. 23.

Opstilling: 4 par i kvadrille.

Trin: Løbetrin, reeltrin, hoptrin og valsetrin.

1–4 1. Tur a) Stor kreds medsols, 16 løbetrin.
1–4 Stor kreds modsols, 16 løbetrin.
5–8 b) Herre og dame vender sig mod hinanden og danser 8 reeltrin (herren begynder med venstre, damen med højre fod bagved).
5–8 Med appel vender de sig fra hinanden og danser 8 reeltrin for fremmed danser.
|:9–12:| c) I klap i egne hænder og med højre armkrog danses rundt med fremmed danser, 2 hoptrin, derefter videre med kæde, venstre hånd til egen danser, kredsen 1 hel gang rundt til egen plads, 14 hoptrin. NB. *lille* kreds.
|:13–20:| d) Parvis vals med alm. fatning i kreds efter hinanden. 16 trin.
Afd. b), c) og d) er ens i alle turene.
|:1–4:| 2. Tur a) Parvis omdansning på stedet med tohåndsfatning med- og modsols. 32 løbetrin.
3. Tur a) Enhånds damemølle med- og modsols. 32 løbetrin.
4. Tur a) Enhånds herremølle med- og modsols. 32 løbetrin.
5. Tur a) Tohånds damemølle med- og modsols. 32 løbetrin.
6. Tur a) Tohånds herremølle med- og modsols. 32 løbetrin.
|:1–4:| Dansen slutter med stor kreds med- og modsols. 32 løbetrin.

Firtur.

Kallehave.

Musikhefte III, nr. 24.

Opstilling: Vilkårligt antal par i stor kreds.

Trin: Tyrolertrin (valserytme), chassé, gangtrin og hurretrin.

1–4 1. Tur a) Stor kreds medsols, 4 tyrolertrin.

5–8 Stor kreds modsols, 4 tyrolertrin.

9–10 b) Parrene danser med alm. fatning ind mod kredsens midte, 1 chassé og 2 gangtrin.

11–12 Parrene danser baglæns tilbage igen, 1 chassé og 2 gangtrin.

9–12 Herren vender sig mod fremmed dame, tager alm. fatning og svinger rundt på stedet, 8 hurretrin.

13–16 c) Herren tager nu sidevendt korsgreb med egen dame, og parrene går rundt modsols i salen (begge beg. med v. fod). 8 gangtrin.

13–16 Uden at slippe fatning drejer h. h. og d. v. omkring og går medsols i salen. Herrerne slutter med ryg, damerne med front mod midten, idet de slipper med venstre hånd. 8 gangtrin.

17–18 d) Med fremmed dansers venstre hånd i egen venstre danses 2 tyrolertrin på stedet, begyndende til venstre.

19–20 Medens damerne med 2 tyrolertrin drejer sig ½ omgang rundt medsols på stedet, danser herrerne medsols bag om egen dames plads. Herunder beholdes højrehåndsfatningen med egen danser. Nu har herrerne ansigtet og damerne ryggen mod kredsens midte og venstre hånd til fremmed danser.

21–24 Alle danser 4 tyrolertrin på stedet, begyndende til venstre.

Afd. b), c) og d) er ens i alle turene.

1–8 2., 3. og 4. Tur a) Parvis omdansning medsols, alm. fatning, 16 hurretrin.

5., 7. og 9. Tur a) Damekreds med livfatning, medsols. 16 hurretrin.

6., 8. og 10. Tur a) Herrekreds med livfatning, medsols. 16 hurretrin.

11. Tur a) »Hele familien«. Stor kreds medsols. 16 hurretrin.

1–8 Dansen slutter med parvis omdansning på stedet (medsols), alm. fatning. 16 hurretrin.

Parrene hører ikke på nogen forud bestemt måde sammen; er der mange par, danses f.eks. dame- og herrekreds i flere mindre kredse.

Kydholms Dans.

Samsø.

Musikhefte III, nr. 26.

Opstilling: Vilkårligt antal par i stor kreds.
Trin: Hoptrin og hopsatrin.

1–8 1. Tur a) Stor kreds medsols. 8 hoptrin.
1–8 Stor kreds modsols. 8 hoptrin.
9–16 b) Herren tager sidevendt korsgreb med egen dame og danser fremad modsols i salen, 8 hoptrin (begynd med udv. fod).
9–16 Derpå tager parrene alm. fatning og danser 8 hopsatrin rundt i kredsen efter hinanden.
Afd. b) er ens i alle turene.
|:1–8:| 2. Tur a) Enhånds omdansning med egen dame med- og modsols. 16 hoptrin.
3. Tur a) Tohånds omdansning med egen dame med- og modsols. 16 hoptrin.
4. Tur a) Ryggreb, omdansning med egen dame medsols. 16 hoptrin.
5. Tur a) Enhånds herremølle medsols. 16 hoptrin.
6. Tur a) Enhånds damemølle medsols. 16 hoptrin.
7. Tur a) Tohånds herremølle medsols. 16 hoptrin.
8. Tur a) Tohånds damemølle medsols. 16 hoptrin.
9. Tur a) Herrekreds medsols. 16 hoptrin.
10. Tur a) Damekreds medsols. 16 hoptrin.
|:1–8:| Dansen slutter med stor kreds medsols. 16 hoptrin.

Ottetur.

Hadsund.

Musikhefte III, nr. 27.

Opstilling: Almindelig rækkeopstilling, 1. par nærmest fronten.
Trin: Valsetrin. Alle begynder med v. fod, undtagen i omdansningen, hvor damen begynder med h. fod.

1–8 a) 1., 2. og 3. par stor kreds medsols. 8 valsetrin.
1–8 1., 2. og 3. par stor kreds modsols. 8 valsetrin.
9–10 b) 1. par danser v. forbi hinanden hen til 2. par. 2 valsetrin.
11–16 Herren højre armkrog med 2. dame og damen v. armkrog med 2. herre; de danser 1½ omgang rundt. 6 valsetrin.

9–10 1. par danser nu h. forbi hinanden hen til 3. par, 2 valsetrin.

11–12 Herren v. armkrog med 3. herre og damen h. armkrog med 3. dame; de danser ½ omgang rundt med 2 valsetrin. 1. par mødes midt mellem rækkerne, men neden for 3. par.

13–14 Derpå tager 1. herre egen dames v. hånd i egen h. og de danser op mellem rækkerne, idet de gør et tyrolerkast med armene. 2 lange valsetrin.

15–16 Kommet op til 2. par tager 1. herre v. armkrog med 2. herre – 1. dame h. armkrog med 2. dame og danser ½ omgang rundt, 2 valsetrin. 1. par er nu endt mellem 2. og 3. par.

17–20 c) 1. herre danser ind mellem 2 par, tager dem i hånden og fører dem op mod fronten, samtidig danser 1. dame ind mellem 3. par, tager dem i hånden og fører dem bort fra fronten. 3 valsetrin og 1 appel, hvorunder alle slipper hinandens hænder og gør h. omkring.

21–24 Atter fatter man hinandens hænder, og 1. herre med 2. par samt 1. dame med 3. par danser imod hinanden. 2 valsetrin og 4 appeller. På den sidste appel slipper 1. herre 2. dame, og 1. dame slipper 3. herre.

17–20 1. herre, der har 2. herre i h. hånd, tager nu 3. herres h. hånd i egen v., og de tre herrer danser til h. set fra fronten, samtidig tager 1. dame, der har 3. dame i h., 2. dames h. hånd i egen v., og de danser til v., set fra fronten, 3 valsetrin og 1 appel, hvorunder alle slipper hinanden og gør h. omkring.

21–24 Igen fatter man hinandens hænder, og de 3 herrer og 3 damer danser nu tilbage imod hinanden med 2 valsetrin og 4 appeller.

25–32 Medens 3. par bliver stående på egne pladser, danser 1. og 2. par med alm. fatning vals 1 omgang omkring hinanden. 8 valsetrin.

25–32 Medens 2. par stiller ind på 1. pars plads, fortsætter 1. par valsen på stedet, for endelig at slutte på 2. pars plads. 8 valsetrin.

Næste gang danser 1., 3. og 4. par sammen, og 1. par slutter på 3. pars plads.

3. gang danser 1. par med 4. og 5. par.

4. gang danser 1. par med 5. og 6. par og samtidig 2. par med 3. og 4. par.

Når 1. par kommer på tredjenederste plads, slutter omdansningen for dette pars vedkommende, ved at de danser ned gennem nederste par, der samtidig rykker 1 plads op.

Der kan dog også straks begyndes med 3 og 3 par. 2. gang kom-

mer 1. par da til at danse med 3. og 5. – og 4. par med 6. og 8. osv. Dansen anses først for at være forbi, når 1. par har været nederst i rækken og er kommet på plads igen.

Gribsen.

Skanderborgegnen.

Musikhefte III, nr. 28.

Opstilling: Omvendt rækkeopstilling. 1. par nærmest fronten.
Trin: Sideløbstrin og chassé.

1–4 a) 1. par danser med tohåndsfatning ned mellem rækkerne. 8 sideløbstrin.

1–4 Herre og dame slipper hinanden og danser hver for sig tilbage bag om hver sin række. 8 sideløbstrin.

|:5–8:| b) Damen smutter fra herren, der skal fange hende; begge danser nu med chassétrin.
Musikken vedbliver at spille 2. reprise, indtil damen er fanget, og 1. par stiller sig nederst.
Derefter begynder 2. par dansen forfra, og når hele rækken er gået igennem, og 1. par atter står øverst, gentages dansen, men dog således at damen skal fange herren.

Vejrmølletur.

Amager.

Musikhefte III, nr. 29.

Opstilling: 4 par i kvadrille.
Trin: Gangtrin, chassé, hoptrin og baglæns »glissadetrin«.

1–8 1. Tur a) Stor kreds medsols, h. baglæns, d. forlæns med let bøjede arme. 16 gangtrin. (Herren begynder med venstre, damen med højre fod).

9–12 b) 1. og 2. par danser mod hinanden med 1 chassé og 3 appeller; tilbage til plads med samme trin.

13–16 3. og 4. par det samme.

17–24 c) Stor mølle, hvor damerne tager tommelgreb med højre hånd, 8 hoptrin, hvorpå parrene drejer sig ½ omgang medsols. Herrerne danner venstrehåndsmølle, som fortsætter modsols. 8 hoptrin.

25–32 d) Kæde. 16 gangtrin.

1–8 2. Tur a) Omdansning med egen danser med 16 baglæns glissadetrin på stedet (v. fod sættes lidt tilbage, og h. fod trækkes til). Alm. fatning.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side	»358«
Indledning	3	
De Kikkenæs Pigers Polka	6	35
Det blaa Flag	18	50
Fannikedans	8	38
Femtur	15	46
Firetur	14	45
Firtur	22	361
Gribsen	25	–
Hoftur	16	48
Hopgesvejs	6	–
Hukgestok	6	34
Knurrifas	9	39
Kræn Gaades Firtur	21	248
Kydholms Dans	23	53
Kæppedansen	10	–
Okseko	20	105
Otte Mands Reel	19	51
Ottetur	23	362
Pariserpolka	9	40
Svingkontra	17	49
Sønderhoning	7	36-37
Tospring	5	32
Totur	12	43
Trenderup	16	47
Tre Trins Hopsa	5	33
Tretur	13	44
Tørvedans	11	42
Vejrmølletur	25	54

Foreningen til folkedansens Fremme

har udsendt følgende hæfter:

Danske Folkedanse, beskrivelser I	7 oplag:	
1901-1977 i alt		11500
Danske Folkedanse, musik I	11 oplag:	
1901-1972 i alt		17300
Danske Folkedanse, beskrivelser II	5 oplag:	
1903-1980 i alt		8500
Danske Folkedanse, musik II	6 oplag:	
1903-1972 i alt		10100
Danske Folkedanse, beskrivelse III	5 oplag:	
1911-1983 i alt		8500
Danske Folkedanse, musik III	5 oplag:	
1911-1978 i alt		8600
Gamle Danse fra Bornholm	2 oplag:	
1971-82 i alt		4500
Engelsk oversættelse af 16 danse	1 oplag:	
1960 i alt	(udgået)	1000
Folkedanse for børn	4 oplag:	
1923-1967 i alt	(udgået)	9000
Gamle Danse fra forskellige Egne	2 oplag:	
1955-1977 i alt		4500
Gamle Danse fra Fyn og Øerne	3 oplag:	
1941-1969 i alt		6000
Gamle Danse fra Hardsyssel	1 oplag:	
1979 i alt		2500
Gamle Himmerlandsdanse	4 oplag:	
1931-1978 i alt		8500
Legestuen	4 oplag:	
1934-1966 i alt		8000
Gamle Danse fra Lolland-Falster	2 oplag:	
1960-1979 i alt		3500
Gamle Danse fra Mors og Thy	3 oplag:	
1939-1973 i alt		6000
Gamle Danse fra Møn	3 oplag:	
1939-1966 i alt		6000
Nordisk Legestue	1 oplag:	
1964 i alt	(udgået)	1500
Gamle Danse fra Præstø Amt	3 oplag:	
1979 i alt		4000
Gamle Danse fra Randersegnen	3 oplag:	
1943-1974 i alt		6500

Gamle Salling-Danse	4 oplag:	
1932-1980 i alt		7000
Gamle Danse fra Sjælland	3 oplag:	
1948-1976 i alt		6000
Gamle Sønderjyske Danse	4 oplag:	
1933-1975 i alt		8500
Gamle Danse fra Vejle Vesteregn	4 oplag:	
1934-1976 i alt		8500
Gamle Danse fra Vendsyssel og Læsø	2 oplag:	
1966-1982 i alt		4000
Vejledning for ledere i folkedans	5 oplag:	
1944-1982 i alt		7500
Folkedanserens Sangbog	20 oplag:	
1935-1981 i alt		159000

Desuden er der med foreningens samtykke udkommet følgende oversættelser:

Old Danish Folk Dances. Edited by the F. A. Basette Company, Springfield, Massachussetts. 1906. (Beskrivelseshæfterne I og II).

»Folk-Dances of Denmark«, translated and edited by Elizabeth Burchenal, New York: G. Schirmer. 1915.

Valik Pohjamaade Rahvatantse, Tallinn. 1927 (Udvalgte nordiske folkedanse, hvoraf 18 danske) ved Anna Raudkats (Estland).

»10 alte dänische Volktänze« ved Ludwig Burkhardt, Hamburg. 1929.

Yderligere er flere danske folkedanse optaget i Ludwig Burkhardts hæfter: *»Mädel, wasch dich«,* Hamburg, 1926, og *»Knevler«.* Hamburg, 1927, og Frøken Elsa Nordqvist, Brentwood, Essex, England, har i 1932 oversat »Gamle Himmerlandsdanse« til engelsk.

BRDR. PEDERSENS BOGTRYKKERI
VANLØSE

ISBN 87-88312-03-8